

๑๑. พระพุทธรูปยืนปางแสดงธรรม

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา เลขทะเบียน ๑๓/๑๑๐๐/๒๕๐๔

ศิลปะทวารวดี พุทธศตวรรษที่ ๑๕ - ๑๖ (ประมาณ ๑,๐๐๐ - ๑,๑๐๐ ปีมาแล้ว)

สัมฤทธิ์ สูง ๓๔ เซนติเมตร

พระพุทธรูปยืนตรง (สมถังค์) พระพักตร์รูปสี่เหลี่ยม พระขนงยาวจรดกันที่ดั้งพระนาสิก ปลายพระเนตรชี้ขึ้น พระนาสิกใหญ่ พระโอษฐ์กว้างเป็นแนวเส้นตรง มีพระมัสสุอยู่เหนือขอบพระโอษฐ์ ใบพระกรรณยาว เม็ดพระศกเล็ก เรียงติดกันเป็นแนว พระอุษณิษะรูปกรวยคว่ำค่อนข้างสูง พระรัศมีเป็นต่อมขนาดเล็ก ครองจีวรห่มคลุม จีวรเรียบไม่มีริ้วบางแนวพระวรกายลักษณะเหมือนผ้าเปียกน้ำ แลเห็นแนวขอบจีวรเป็นเส้นนูนที่รอบ พระศอก และขอบสรวงเป็นวงโค้งที่บั้นพระองค์ ชายจีวรที่พาดผ่านข้อพระกรทั้งสองทอดลงเป็นวงโค้งเหนือพระขงฆ์ ขอบจีวรทางด้านหลังทอดลงเป็นแนวเส้นตรงเสมอกันทั้งสองด้าน ซึ่งเป็นอิทธิพลจากศิลปะอินเดียแบบคุปตะ สกุลช่างสารนาถ (พุทธศตวรรษที่ ๑๐ - ๑๑) ที่ส่งอิทธิพลมายังศิลปะทวารวดี พระกรทั้งสองยกขึ้นระดับพระอุระ ฝ่าพระหัตถ์ออกทำเป็นปางแสดงธรรม (วितรรคมุทรา) ทั้งสองพระหัตถ์ สุนทรียภาพโดยรวมของพระพุทธรูปองค์นี้ จัดอยู่ในกลุ่มศิลปะทวารวดีตอนปลาย อายุประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๕ - ๑๖

11. Standing Buddha in Teaching Posture

Chao Sam Phraya National Museum, registration number 13/1100/2504

Dvaravati art, 10th - 11th century CE (1,000 - 1,100 years ago)

Bronze, height 34 cm.

Standing upright, the Buddha statue has a square face, straight-connected eyebrows, a big nose, a wide mouth with a mustache above its edge, and elongated earlobes. The head is lined up with small hair curls. The conical protuberance is ornate with small aureoles. The statue is depicted wearing the wet-look monastic robe clinging to the body in the covering mode, draped over both shoulders. The robe edge is prominent around the neck with the inner garment edge curved around the waist. The robe end is draped over the two arms, forming an arc above the shins. The edge of the back robe hangs down in a straight line on both sides, regarded as the unique characteristic of Indian art in the Gupta Style of Sarnath School (5th - 6th century CE) which was also dominant Dvaravati art. Both arms are raised at chest level with palms facing outwards and hands in the posture of teaching (Vitarka mudra). This statue is in the late Dvaravati art category, around the 10th - 11th century CE.